

NMM arkeologisk rapport 2020/240

**NORSK MARITIMT
MUSEUM**
Norwegian Maritime Museum

Hovekilen

Jørgen Johannessen

© Norsk Maritimt Museum Årstell

Forsidefoto:

Forfatter: Jørgen Johannessen

Der hvor rettigheter til illustrasjoner ikke er spesifisert tilhører dette NMM. Det må ikke kopieres fra denne publikasjonen ut over det som er tillatt etter bestemmelser i lov om opphavsrett.

Norsk folkemuseum, avd. Norsk Maritimt Museum
PB. 720 Skøyen
Org nr 970 010 815

TLF: +47 22 12 37 00
E-POST: fellespost@marmuseum.no
<http://www.marmuseum.no>

ISSN: 1892-5863
ISBN:

Kommune: Grimstad	Fylke: Agder
Saksnummer: 2020240	Navn: Hovekilen
Tiltakshaver: John Harald Tolnes	Tidsrom for undersøkelsen: 22. oktober 2020
Askeladden ID:	NMM funnummer:
Kulturminnetype:	Prosjektleder Jørgen Johannessen:
Rapport ved: Jørgen Johannessen	

Sammendrag

Reguleringsplan med bryggeanlegg i sjø.
Ingen funn

Norsk folkemuseum, avd. Norsk Maritimt Museum
PB. 720 Skøyen
0214 OSLO
ORG. NR. 970 010 815

Rapport fra arkeologisk registrering – Hovekilen

Reguleringsplan Hovekilen i Grimstad kommune

Bakgrunn

Norsk maritimt museum (NMM) er kulturminnevernets landsdelsinstitusjon for forvaltning av kulturminner under vann i Sør-Norge og høringsinstans under fylkeskommunen. Vi vurderer planlagte tiltak ut fra hensynet til en eventuell konflikt med kulturminner under vann som er freda eller verna etter Lov om Kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kml) §4 eller §14.

Juli 20202 mottok NMM fra Gilje byggerådgivning oppstart av reguleringsplan for Hovekilen. Norsk Maritimt Museum varslet at det ville komme arkeologiske registreringer under vann. Tiltakshaver ved John Harald Tolnes sendte 6. oktober 2020 signert kontrakt til NMM for å gjennomføre registreringen. Registrering ble planlagt jf. kml § 9 om undersøkelsesplikten. Etter avtale med John Harald Tolnes gjennomførte NMM en arkeologisk registrering innenfor deler av planområdet.

Tidligere funn, historisk kontekst og funnpotensial

Det har tidligere blitt registrert ett skipsvrak i nærheten av Hovekilen (id 141201). Det er dessuten flere forlis mot kysten. Hovekilen kan ha hatt en skipsstrategisk funksjon i jernalder og middelalder. Det er helle ikke langt fra Homborsund, en havn med kjent havnefunksjon langt tilbake i tid,

Beskrivelse av planen

Reguleringsplanen omfatter blant annet et planlagt bryggeanlegg i sjø i Hovekilen (se vedlegg)

Gjennomføring

Metode

Det er svært grunt i området for den planlagte småbåthavna og området er også nesten helt dekket av ålegress/ vegetasjon. Det var også klart vann og vindstille. Vi kunne derfor kjøre over området og se etter vrak. Selv om vegetasjonen dekker mye av bunnen anså vi likevel metoden som tilstrekkelig. Dersom det senere skal mudres i området minner vi derfor om meldeplikten ettersom det kan ligge vrakrester dypt ned i sedimentene. Dette gjelder også lenger inn i kilen. Det ble ikke funnet skipsvrak eller vernet, kulturhistorisk materiale i området for planlagt båtanlegg.

Resultat

Det ble ikke funnet sammenhengende kulturlag eller annet vernet etter loven. Norsk Maritimt Museum har ingen innvendinger til tiltaket slik det er beskrevet.

Fra: Hans Petter Gilje <hp@giljebygggraadgivning.no>
Sendt: 9. juli 2020 09:39
Til: NMM Fellespost; post@kystverket.no; post@imr.no;
postmottak@fiskeridir.no; post@miljodir.no; firmapost-
sor@vegvesen.no; nett@ae.no
Kopi: Bjørndal Tønnesen, Christine
Emne: Varsel om oppstart av reguleringsplan Grimstad kommune
Vedlegg: Homborsund Kart annonse.pdf; Plangrense.sos; Hove oppstart
berørte.pdf

Varsel om oppstart av reguleringsplan på matrikkelnummer 168/1, 89 i Homborsund, Grimstad kommune. Plan ID 327

Grimstad kommunes saksnummer: 20/2881

Uttalelse sendes til:
Gilje byggrådgivning AS
Vafjellveien 1,
4887 Grimstad
planinnspill@giljebygggraadgivning.no

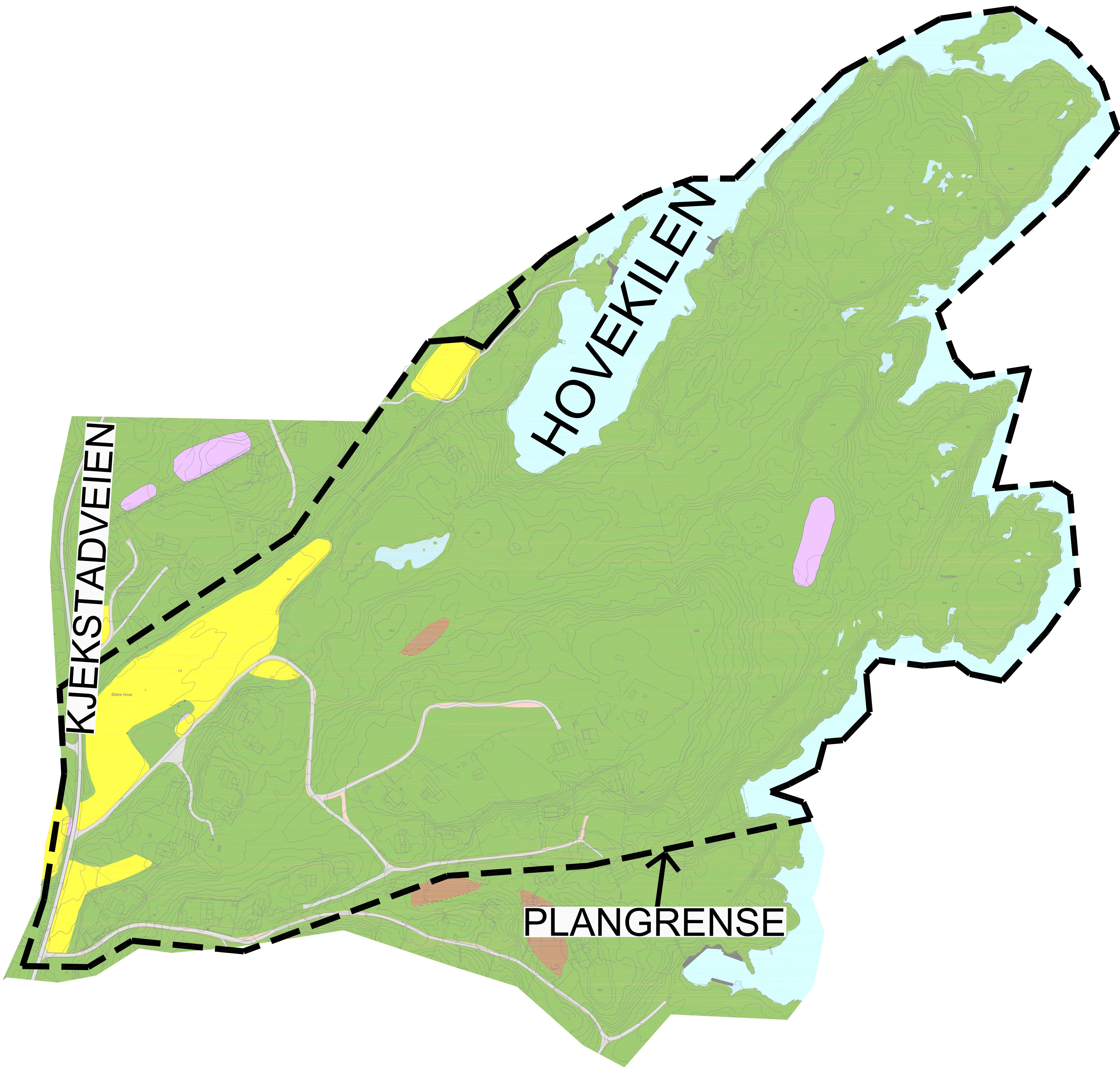
Viktig: Merkes/emnefelt: Hove detaljregulering

Med vennlig hilsen
Hans Petter Gilje
Daglig leder

EIENDOMSUTVIKLING · ARKITEKTUR
PLAN, BYGGESAK · JURIDISK BISTAND
AVLØPSTEKNIKK · BYGGETEKNIKK

www.giljebyggradgivning.no | 911 747 58

. HODE
.. TRANSPAR
... KOORDSYS 22
... VERT-DATUM NN2000
... ORIGO-N 0 0
... ENHET 0.01
.. OMR + DE
... MIN-N 6459078 471813
... MAX-N 6459866 472714
.. SOSI-VERSJON 4.5
.. SOSI-NIV + 4
.. TEGNSETT ISO8859-1
.. PRODUSENT COWI
.. EIER COWI
. KURVE 1:
.. OBJTYPE LufthavnBr • telinje
.. N H
645966230 47224511 0
645963364 47221316 0
645961869 47222051 0
645959467 47219866 0
645958660 47219232 0
645959392 47217661 0
645959165 47214676 0
645943381 47203549 0
645930749 47184386 0
645923687 47184773 0
645913365 47183122 0
645907897 47181344 0
645907813 47186749 0
645909975 47190331 0
645909106 47199506 0
645915298 47216192 0
645916130 47227772 0
645920006 47246065 0
645921340 47245460 0
645922203 47242778 0
645922842 47244324 0
645924050 47246621 0
645926309 47247221 0
645926442 47248713 0
645928743 47250912 0
645931925 47250628 0
645933017 47251632 0
645932551 47255382 0
645932782 47257967 0
645931885 47259150 0
645931321 47261806 0
645935356 47265455 0
645938994 47268036 0
645946650 47267351 0

645947529 47265970 0
645947102 47261197 0
645956976 47264022 0
645956260 47259376 0
645957735 47257941 0
645961614 47256492 0
645971278 47267053 0
645976469 47271299 0
645980556 47269932 0
645983723 47267243 0
645986531 47262782 0
645985691 47256744 0
645981256 47248622 0
645972556 47239878 0
645972544 47236372 0
645971076 47232293 0
645966718 47225295 0
645966230 47224511 0
. SLUTT

Melding om oppstart av detaljregulering for matrikkelnummer 168/1, 89 i Homborsund, Grimstad kommune. Plan ID 327

Du varsles med dette som nabo/interessent om oppstart av detaljert reguleringsplan for Hovekilen hyttefelt, fortøyningsanlegg og Hove friluftsområde i Homborsund. Slik at du gis anledning til å uttale deg til forstående planarbeid. Info kan også finnes på www.grimstad.kommune.no/reguleringsplaner

Avgrensning av oppstartsvarsel

Planområdet og beliggenhet er vist på vedlagte kart som angir planområdets potensielt ytre avgrensning. Rutinemessig og i samråd med kommunen varsles det normalt en romslig avgrensning, også noen ganger utenfor vår oppdragsgivers eiendom. Det gir rom for avklaringer av uforutsette forhold. I noen tilfeller kan det av erfaring også være fordi det dukker opp forhold naboer ønsker å ivareta i randsoner av planer. For enkelthets skyld så varsles det oppstart for hele gnr. 168/1, 89 slik at de formål som skal med i planen ikke begrenses av å varsle et for lite planområde. I dette konkrete tilfellet ser vi det kan bli behov for å løse forskjellige forhold knyttet til avsatt hovedvei inn i området og utnyttelse av eiendommer som er i tilknytning til denne. Det innebærer ikke nødvendigvis at det vil bli foreslått endringer på eiendommer selv om de inngår i en ytre avgrensning av oppstart, men det kan bli. Det er normalt at området innskrenkes i planprosessen til endelig regulert areal. Det tas forbehold om mindre justeringer, men avgrensningen kan ikke utvides vesentlig uten nytt varsel.

Målet med planarbeidet

Oppstart av planarbeidet er en følge av at Grimstad kommunestyre enstemmig gikk inn for at det i kommuneplanens arealdel kunne avsettes areal til fritidsbebyggelse og fortøyningsanlegg på gnr. 168/1. Det er siden avholdt oppstartsmøte med kommunen der statlig sikret friluftsområde bnr. 89 tas med i oppstartsavgrensningen.

Det varsles også om utbyggingsavtale om det senere blir aktuelt å gjøre avtaler mellom parter og kommunen. I planen for fritidsboliger vil det bli etablert en grønnkorridor for passasje gjennom hyttefeltet, kyststi vil bli avmerket i planen og all fritidsbebyggelse vil bli lagt mer enn 100 meter fra sjø. Fortøyningsanlegget kan alternativt bli regulert i egen plan.

Innspill til planarbeidet

Naboer og berørte inviteres med dette brevet til å komme med innspill til reguleringsplanarbeidet. Det legges opp til en medvirkningsprosess i tråd med kravene i plan- og bygningsloven. Det innebærer at de nærmeste kan bli kontaktet om forhold knyttet til planen og når planen kommer til høring vil de bli tilskrevet med vedlagt forslag til detaljregulering. Spørsmål og eventuelle skriftlige kommentarer, merknader, opplysninger m.v. som kan ha betydning eller interesse for planarbeidet skal sendes innen 24.08.2020

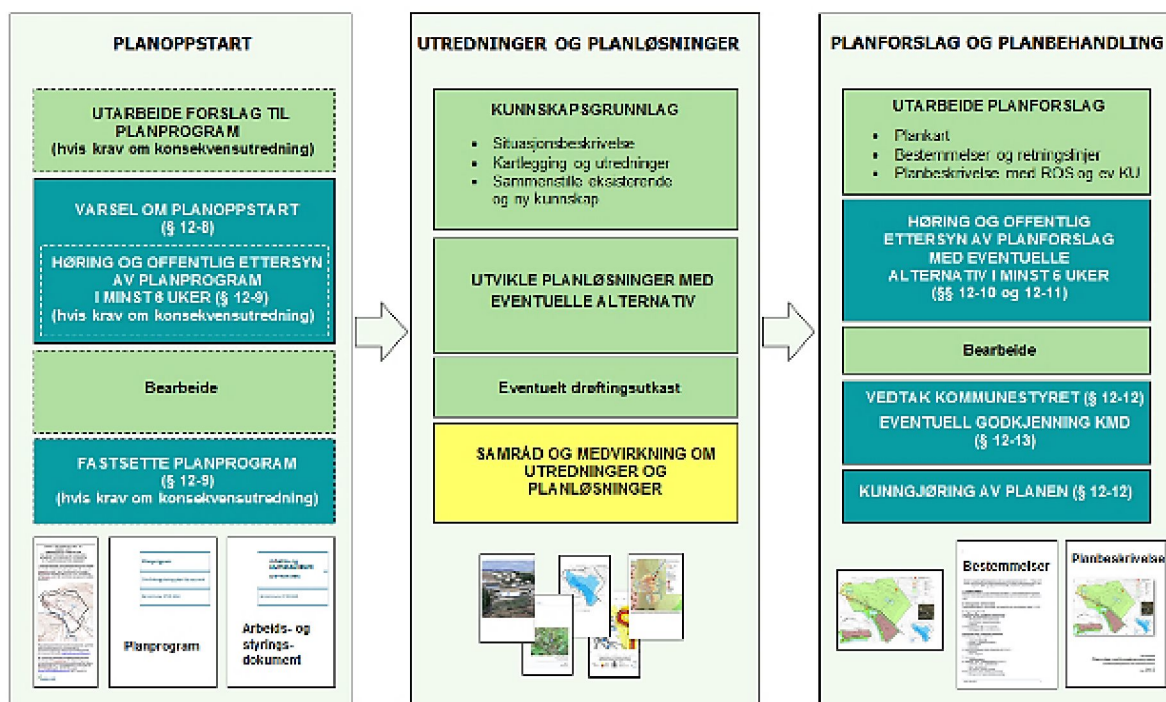
Gilje byggrådgivning AS
Vafjellveien 1,
4887 Grimstad
planinnspill@giljebyggraadgivning.no

Viktig: Merkes/emnefelt: Hove detaljregulering

Vafjellveien, 03.07.20

Man kan, men det er ikke nødvendig å sende kopi til kommunen. Innspill til planarbeidet vil følge saken som vedlegg når den sendes over til kommunen. Innspill vil bli vurdert og kommentert. Det blir normalt ikke gitt skriftlig svar på innspillene utover dette.

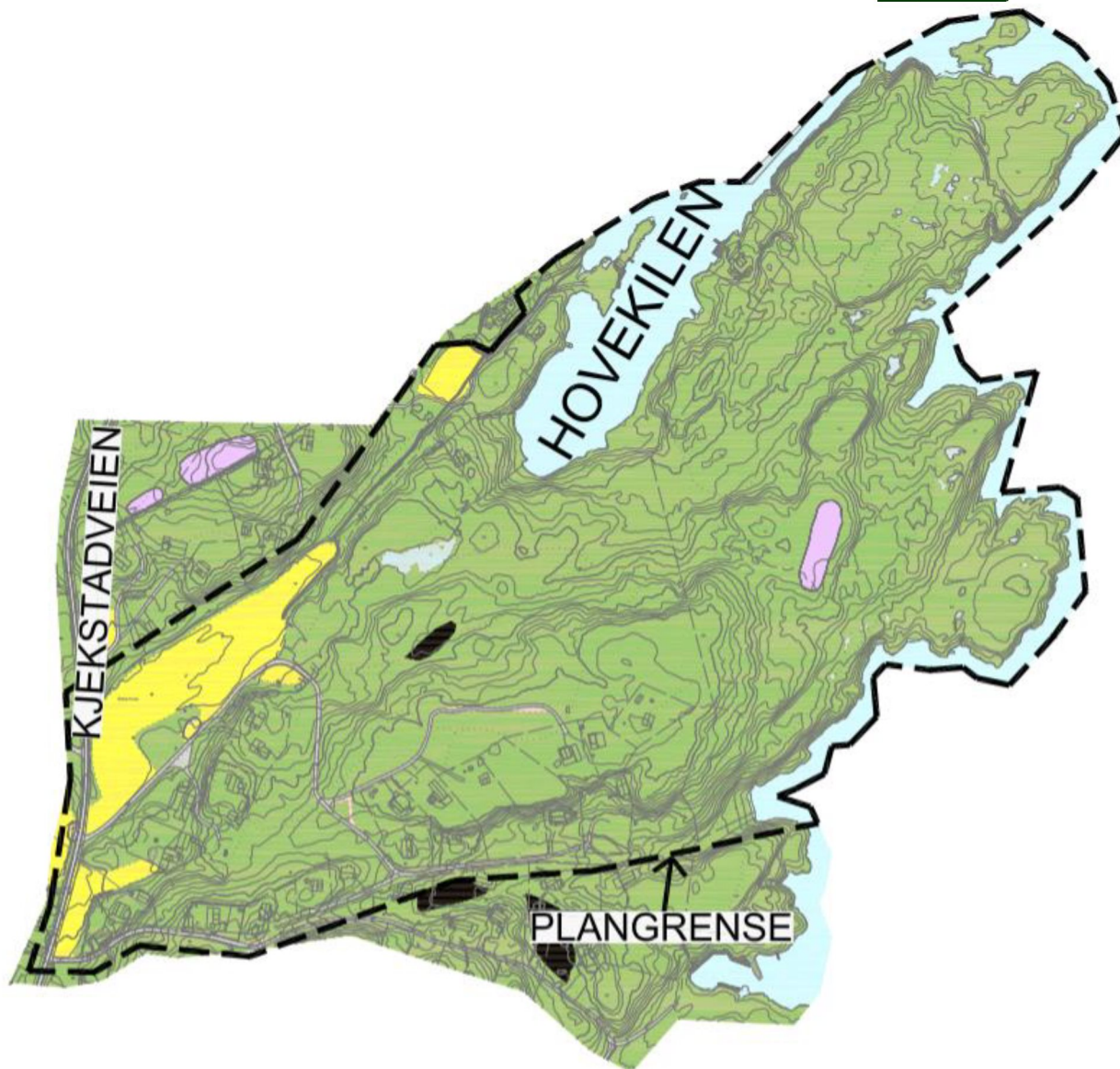
Under følger en oversikt for hovedtrekkene i saksgangen fram til endelig vedtak, og dette varsel representerer den første boksen i figuren under. Vedlagt følger kart med plangrense.

Med hilsen for
Gilje Byggrådgivning AS

Hans-Petter Gilje
Daglig leder
+47 911 74758

Vafjellveien, 03.07.20

Skjema for arealinnspill for båt plasser

Revisjon av kommuneplanens arealdel

Tiltakshaver (navn, adresse):	John Harald Tolnes Kjekstadveien 140, 4888 Homborsund
Samarbeidspartner/konsulenter:	Gilje Byggrådgivning ved Hans Petter Gilje, tlf.: 911 74 758

Eierforhold:		
Gnr.	Bnr.	Grunneier
168	1	John Harald Tolnes

Utbyggingsområdet: Hove gård og friluftsområde			
Formål i gjeldende kommuneplan (kryss av)			Bebyggelse og anlegg
			Grønnstruktur
			LNF
			Bruk og vern av sjø og vassdrag
			Samferdsel og teknisk infrastruktur
	x		Annet
Skolekrets	x		Eide
			Fevik
			Fjære
			Frivoll
			Holviga
			Jappa (inkl. Hesnes)
			Landvik
I tråd med ATP-prinsipper (Ja/Nei)	Ja		Grimstad kommune har vedtatt at Homborsund skal være et 80% sted i ATP samarbeidet for arendalsregionen
Fortetting av eks. bebyggelse (Ja/Nei)	Nei		
Formål og utnyttelsesgrad (gjelder kun bebyggelse og anlegg)	Antall enheter	Areal-omfang (m ²)	
			Bolig
			Fritidsbebyggelse
			Forretning
			Kjøpesenter
			Næringsvirksomhet
			Tjenesteyting
			Fritids – turistformål
		700- (1700)	Annet: Fortøyningsanlegg som ønskes regulert til småbåthavn i sjø og vassdrag (formål:1587).

Totalareal (m ²)	139000	Eiendommen er total på 139 dekar. Ønsket arealbruk for fortøyningsanlegget er 700 m ² + manøvreringsareal på cirka 1000 m ² som vil være et fritt vannspeil uten blåser eller andre elementer i overflaten. Anlegget vil derfor synes mindre enn det som framgår på vedlagte kart.
Berører arealet 100-meters beltet (Ja/Nei)	Ja	Vil kunne rydde opp i eksisterende båtfester, gi en ordnet fortøyning, evt. noen flere båtplasser og frigjøre sjøareal mot land- og også på land til annen bruk / aktiviteter.
Berører arealet nedslagsfeltet til Rorevannet (Ja/Nei)	Nei	
Berører arealet landbruksareal (Ja/Nei)	Nei	

Beliggenhet

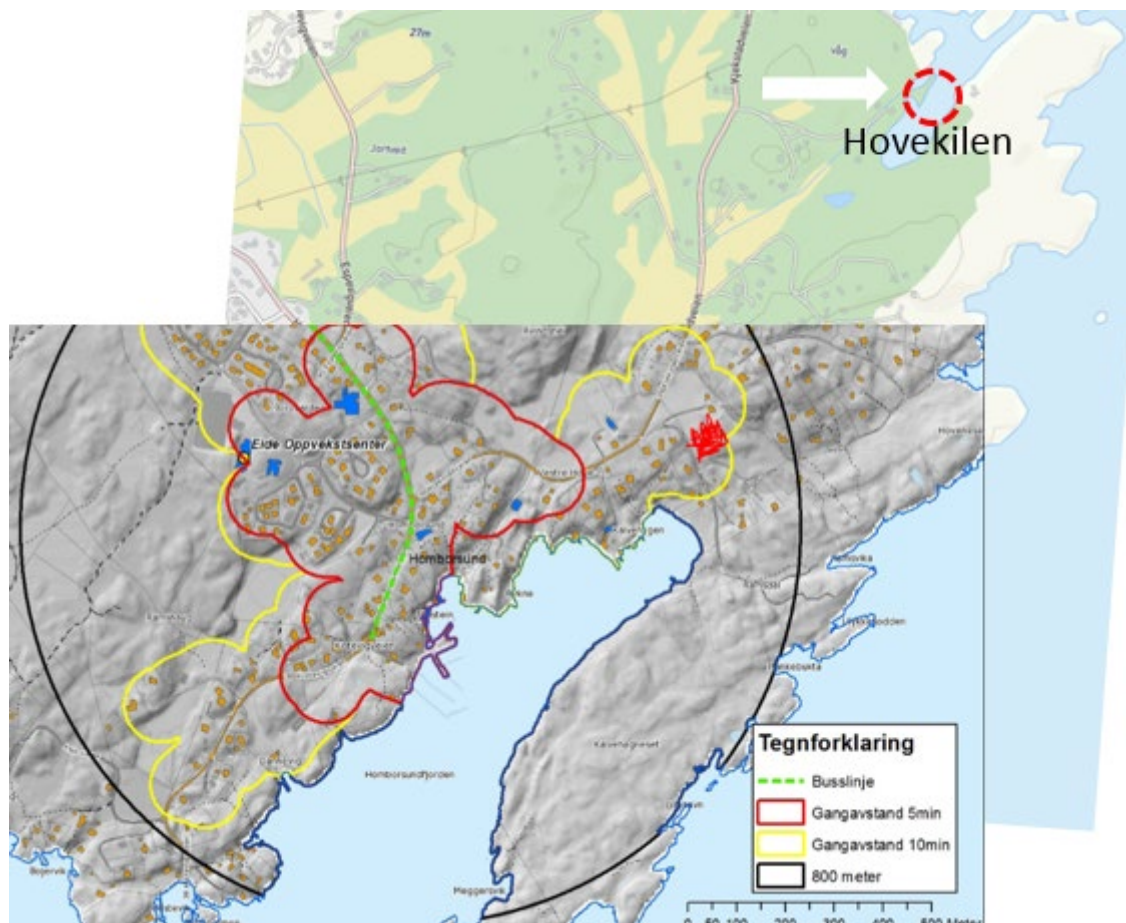
Området for ønsket tiltak ligger i Hovekilen i Homborsund. Se figur 1a.

Figur 1a viser områdets beliggenhet. (Fotokilde: Norge i bilder).

1 ATP-planen

ATP-planen er et sentralt virkemiddel i kommuneplanen. Men først og fremst for bolig. Grimstad kommune har vedtatt at Homborsund skal defineres som et lokalsenter (80% sted). En illustrasjon av avstander fra stedsanalyse for Homborsund og ønsket tiltaksområde i Hovekilen er vist i figur 1b.

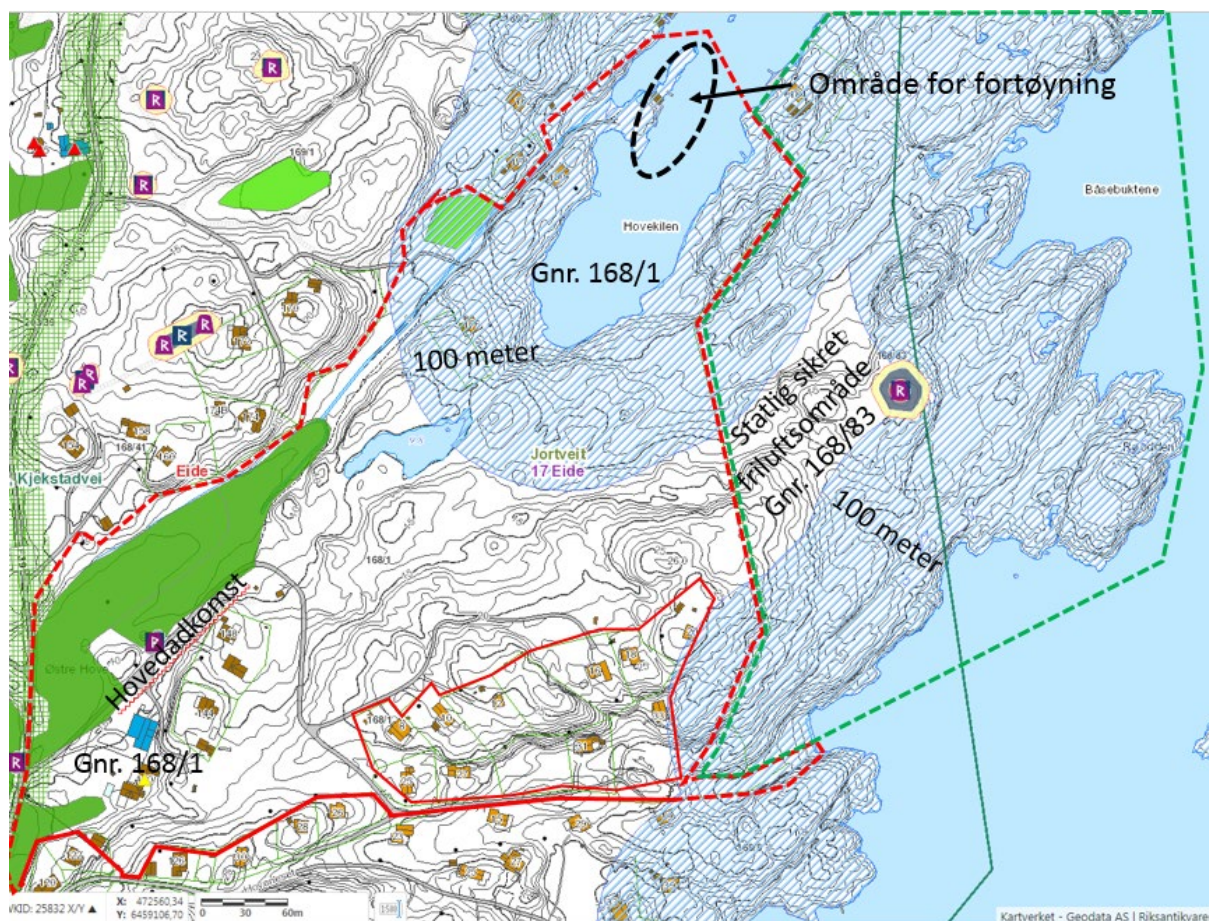

Figur 1b viser ATP-planen men den virkning anses for ønsket småbåthavn i Hovekilen øverst til høyre anses å være av liten betydning. Kilde: Grimstad kommune.

Betydningen av ATP-planen for ønsket tiltak anses her å ha liten betydning.

Hove gård gnr. 168/1

Eiendommens avgrensning er som vist med rød stiptet linje i figur 2. Område for fortøyning i dag og ønsket fortøyningsanlegg / småbåtanlegg i sjø, er vist med sort stiptet linje i figur 2.

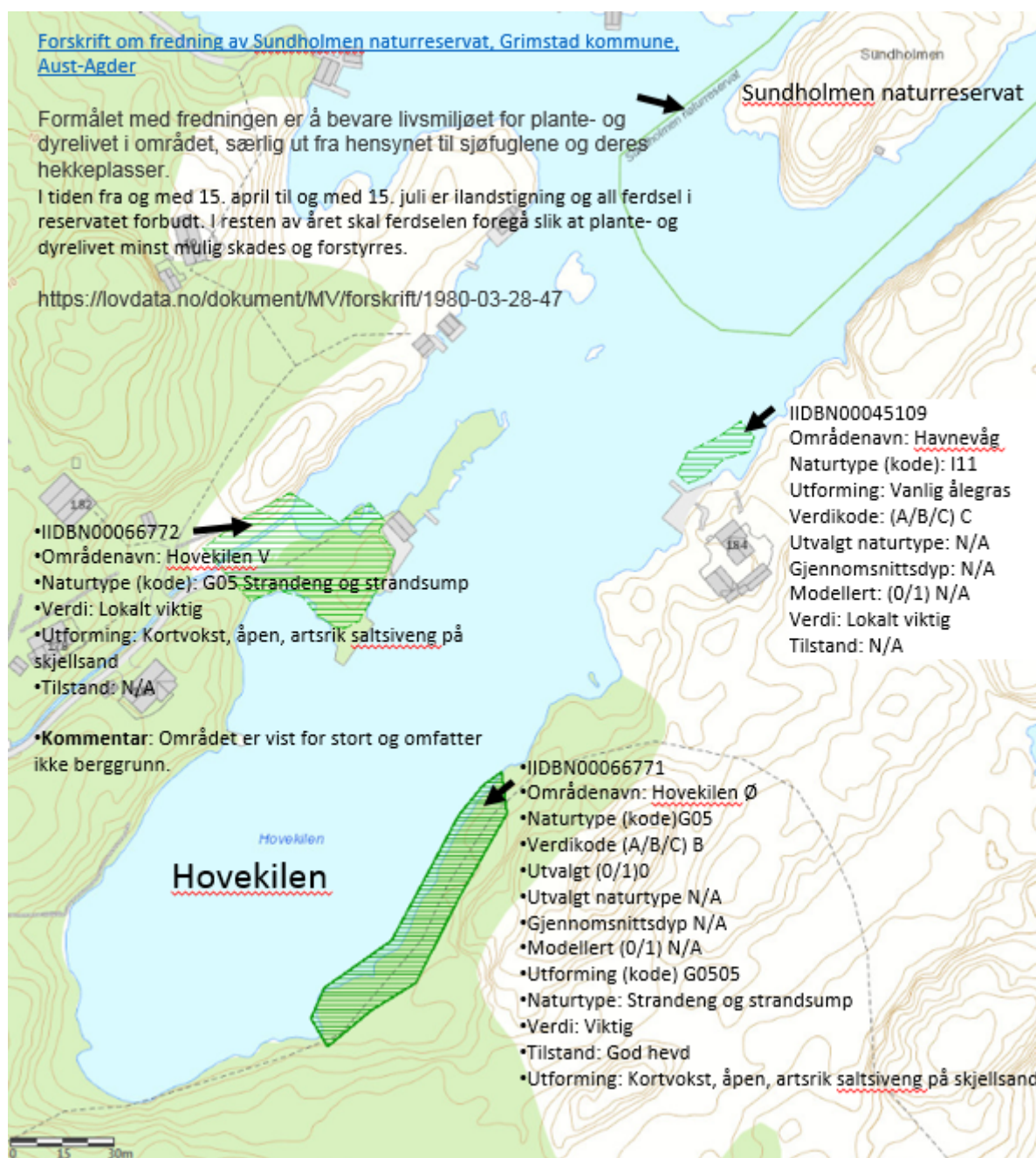

Figur 2 viser arealavgrensning for Hove gård (rødt), statlig sikret friluftsområde (grønt), 100 meters grense til sjø, dyrka jord (grønne felt) samt innsirklet areal (sort) som angir område for fortøyning i dag og plassering av ønsket fortøyningsanlegg.

Hovekilen

Hovekilen er avsatt til LNF-område i kommuneplanen.

Indre del av Hovekilen er et gruntvannsområde mens ytre del har god dybde. Land- og sjøområdet har registrerte naturtyper og spesielle leveområder for biologisk mangfold som vist i figur 3.

Figur 3 Viser områder registrert i naturbase som er viktige for biologisk mangfold. Areal for ålegress er lite og angitt som lokalt viktig (c-lokalitet), men vil ikke bli berørt av tiltaket.

Området i sjø tilhørende gnr. 168/1 i Hovekilen langs med halvøya hvor det er tilstrekkelig dybde, brukes i dag til fortøyningsområde for i underkant av 20 småbåter. Gjerne med landfeste og bruk av moringer i sjø som er arealkrevende. Dagens arealbruk i sjø er vist i figurene 4-7.

Figur 4 Viser arealbruk i sjø med dagens fortøyningsmåter på gnr. 168/1 i Hovekilen med strandområde for bading og opphold på innsiden. Angitt areal på 2 dekar er markert for å gi en indikasjon på arealstørrelsen for området.

Figur 5 Viser bruk av sjøområdet langs halvøya innover i Kilen.

Figur 6 Viser bruk av sjøområdet langs halvøya utover i Hovekilen.

Skråfoto i fra www.1881.no

Skråfoto av Hovekilen sett i fra vest mot øst.

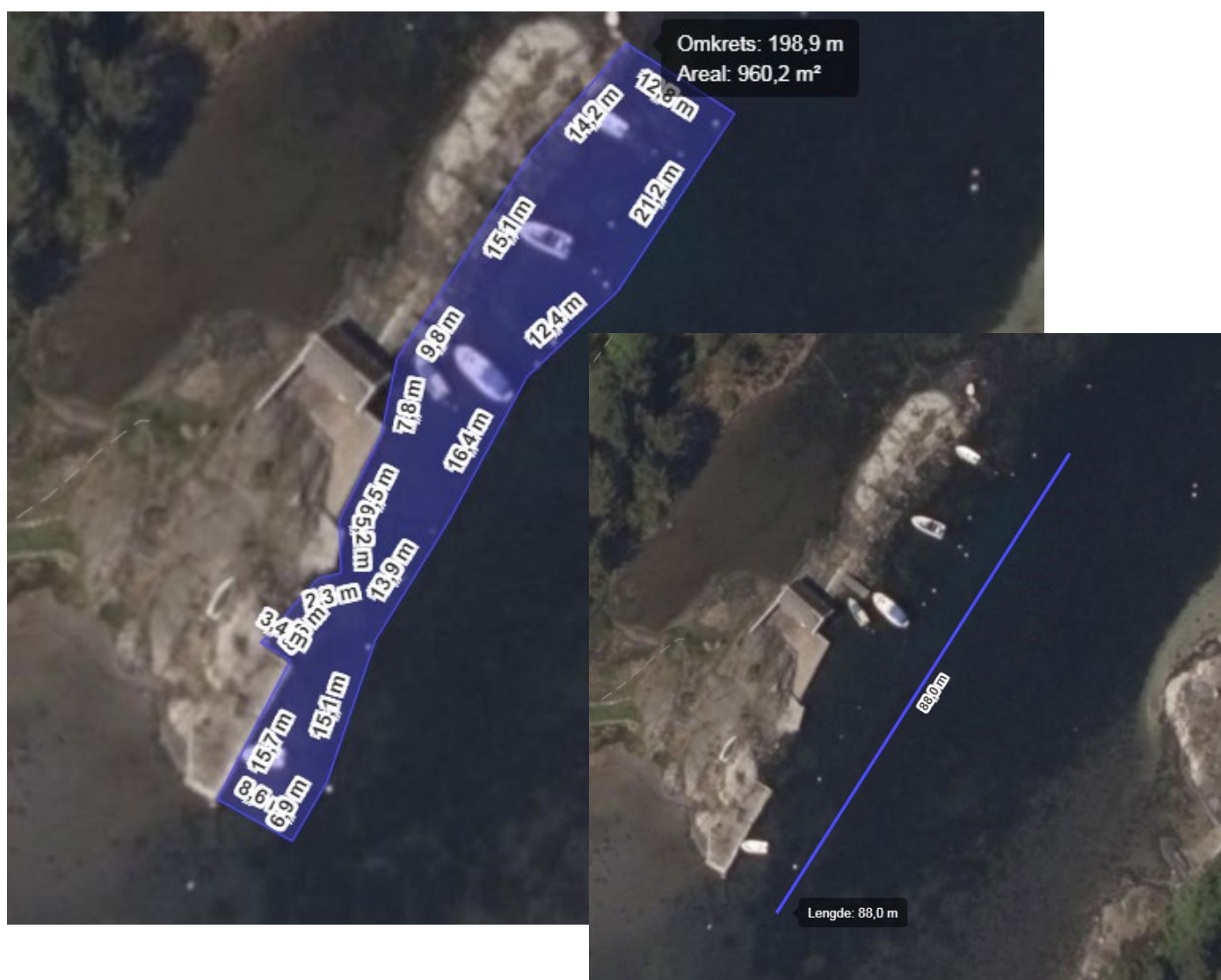

Skråfoto av Hovekilen sett i fra syd mot nord.

Skråfoto av Hovekilen sett i fra nord mot syd.

Arealmessig ser vi at det for dagens fortøyningsmåte med blåser og manøvreringsareal går med over ett dekar i sjø, og det beslaglegges over 80 meter med strandsone samt et betydelige landareal i indre del av kilen til hindrer for annen bruk bl.a. til opphold og bading. Se figur 7-8.

Figur 7-8 Viser dagens arealbruk med manøvreringsareal og strandlinjebruk langs halvøya i Kilen.

Dette gjør at det er et ønske om å få til en bedre arealbruk for båter enn i dag, og vi ser at mange forhold kan gis en bedre løsning dersom det i stedet tillates å anlegge et fortøyningsanlegg. Det ønskes derfor avsatt et areal i kommuneplanen på om lag 700 m² til selve fortøyningsanlegget med tillegg av et manøvreringsareal. Manøvreringsarealet vil i praksis vil være litt større, men ligge som et åpent vannspeil.

Arealet for fortøyningsanlegget ønskes fysisk plassert om lag som vist i figur 9. En slik plassering vil også gi en god avgrensning og forankring av anlegget.

Figur 9 Viser ønsket område for plassering av et fortøyningsanlegg. Selve fortøyningsanlegget med gangbane, vil være inntil 700 m². **Se ellers vedlegg 1 som viser kartskisse for anlegg inkludert manøvreringsareal.**

Et slikt fortøyningsanlegg vil ikke være i konflikt med områder viktige for biologisk mangfold. Ei heller en evt. merbruk som følge av flere båter. Dette da båtbruken for de fleste er størst ifra 1. uka i juli og utover som vil være på slutten av hekkesesongen. (Sundholmen naturreservat har da også et ferdselsforbud ifra 15. april og til 15. juli).

Fortøyningsanlegget vil kunne samle båtene i et mer avgrenset område lengre ute i kilen, og fysisk sett så vil det vel heller beslaglegge et mindre totalareal i sjø enn i dag. Det har også

den fordel at det vil ligge ut ifra land og frigjøre store deler av landarealet på selve odden og også sjøarealet i Hovekilen innenfor til annen bruk. Likeså minske båttrafikken innenfor båthuset vesentlig.

Konsekvens-, plan- og byggesaksvurdering

§8 i forskrift om konsekvensvurdering sier at planer og tiltak skal konsekvens vurderes hvis de kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Vedlegg II 12 c) lystbåthavner er et tiltak etter plan- og bygningsloven som skal vurderes nærmere, og tidligere så var antallet båtplasser 20. Antallet båtplasser er imidlertid i siste veiledningsnotat (07/2017) falt ut slik at kommunen har fått en videre ramme for om en båthavn må konsekvens vurderes eller ikke.

Da ønsket tiltak her handler om å kunne samle bestående båtplasser i et anlegg så burde dette i seg selv under gjeldene forhold ikke kreve noen særskilt reguleringsplan. Og heller ikke noen konsekvensvurdering ut over de vurderinger kommunen gjør i forbindelse med kommuneplanen. Antallet nye plasser vil ellers også bli langt færre enn 20.

Men vurderer kommunen det slik det skal stilles krav om en egen reguleringsplan med konsekvensvurdering, vil det for dette tiltaket etter §8 ikke være krav til planprogram, og en reguleringsplan kan enten utarbeidedes som en selvstendig plan eller i sammenheng med eventuelt annet planarbeid i området.

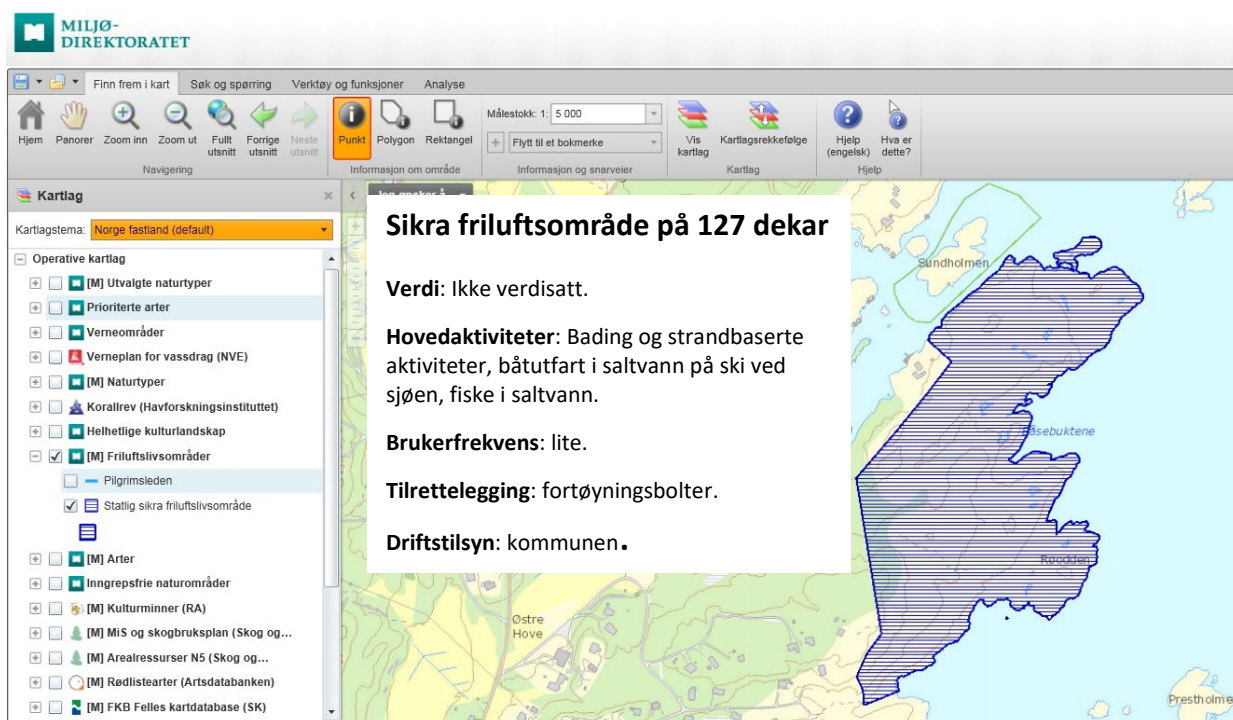
Ved evt. krav om reguleringsplan så vil flere arealformål og underformål være mulige. Dog synes "Småbåthavn som underformål til §11-7. Nr. 6 - Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone å være mest nærliggende. Men her vil det måtte bli en dialog med kommunen underveis om hva som vil være det mest hensiktsmessige formål.

Når det gjelder byggegrense i sjø og på land så forslås den som vist i kartvedlegget. At adkomstbrygge kan plasseres innenfor et lengre strekk på land, gjør at det blir frihet til å kunne skyve litt på anlegget for en best mulig plassering. Byggegrense for flytebrygger og sideliggere med unntak for ankere på langsidenes foreslås ellers i snitt minst 8 meter ifra land og minst 6 meter ifra områdeavgrensingen i sjø. Dette for å sikre en god avstand til landtunge og en minsteavstand til motliggende fritidseiendom. En nøyaktig plassering- og utforming av anlegget må ellers avklares nærmere i en byggesak.

Båtliv

Homborsund har lite skjærgård og er et sted hvor storhavet kommer rett inn, men i dette så er Hovekilen en trygg- og god havn.

I Kilen ligger ellers gnr. 168/83 som er et statlig sikret friområde. Ervervet ifra gnr. 168/1 for friluftsfomål. Jamfør figur 10.

Figur 10 Miljødirektoratets database viser at gnr. 168 bnr. 83 er avsatt som friluftsområde med direktoratets opplysninger og verdifastsettinger. Arealene på bnr. 83 er i sin «helhet» åpen jorddekt eller skrin fastmark. Kilde: Skog og landskap 18.11.2010.

Arealet for friluftsområdet ble for 60 år siden brukt til husdyrbeite for Hove gård, og var da fritt for høyere vegetasjon. Etter at eiendommen ble overtatt av Staten er den ikke blitt skjøttet og er i dag på steder med tilstrekkelig jorddekke tilgrodd med lauv og krattvegetasjon.

Miljødirektoratet database oppgir at områdets verdi IKKE er verdsatt, men at hovedaktiviteter blant annet er: bading og strandbaserte aktiviteter, båtutfart og fiske. Friluftsområdet er her beskrevet til å være lite brukt, men at området er tilrettelagt med fortøyningsbolter.

Frrområde vil kunne få en økt brukerfrekvens ifra sjøsiden gjennom en bedre tilrettelegging.

Tema-matrise

Aktuelle tema er kort vurdert i en egen temamatrikse i alfabetisk rekkefølge. Se tabell 1.

Tabell 1 viser konfliktvurdering for aktuelle tema i alfabetisk rekkefølge.

Kap	Tema -alfabetisk ordnet	Vurdert		Konflikt		Merknad
		Ja	Nei	Ja	Nei	
7	Barn og unge	x			x	Et forøyningsanlegg vil gjøre at båtene kan legges i ytre del av kilen og folk oppholde seg i indre del hvor vannet også er grunnere. Bruken av strandlinja og sjøen blir bedre med muligheter for tilrettelegging.
12	Beredskap og sikkerhet (ROS)	x			x	Vil avgrense- og frigjøre arealer, gi mindre konflikt og bedre sikkerhet for de som oppholder seg i strandområdet og for badende.
5	Biologisk mangfold / naturmangfold	x			x	Ingen endring for samme antall båtplasser og marginal endring ved en begrenset økning av antall båtplasser. Ikke konflikt med leve- og oppvekstområde i sjø.
a	Ligger utbyggingsområdet i- eller nær et kartlagt område med viktige biologisk mangfold	x			x	Sundholmen ytterst i kilen er et naturreservat (fuglefredningsområde). Lengre ut og på motsatt siden av kilen er et mindre ålegrassområde mens det på motsatt side av odden og på motsatt side lengre inne i Hovekilen, ligger en strand-sumpeng. Ålegrass i sjø og engene på land, vil ikke påvirkes av tiltaket. Heller ikke fuglelivet på Sundholmen forventes å bli negativt påvirket av tiltaket.
b	Bidrar utbyggingsforslaget til å stykke opp sammenhengende naturresal				x	Et forøyningsanlegg vil kunne samle båtene lengre ute i hovekilen og gi mindre oppstyking av kystnært areal -herunder også fødeareal for fugl.
c	Hvordan vil du karakterisere grønnstrukturen og naturgrunlaget som ligger i tilknytning til utbyggingsforslaget	x				Jordsmonn og naturforholdene ved Hovekilen gir et åpent kystlandskap med lavere vegetasjon og heller nysomme arter.
d	Påvirker utbyggingsforslaget sjøareal eller viktige marintyper eller marinbiologiske interesser	x			x	Overflateareal i sjø beslaglegges, men fysisk sett så vil minst like mye sjøareal bli frigjort. Et forøyningsanlegg i sjø gir også overflater for begroing med skygge og skjul som kan være gunstige for mange arter.
e	Oppstår konflikt med verne vassdrag eller overordnet grønnstruktur					Nei
f	Beares viktige kulturlandskap og på hvilken måte					Nei
6	Folkehelse og friluftsliv	x			x	
	Forurensing	x				Potensielt spill av bensin, olje og forurensing fra bunnstoff. Forøyningsanlegget vil i bredde avgrense størrelsen på båtene som kan være i anlegget, og dermed arealet med bunnstoff. Ved bruk av ikke skadelig bunnstoff så vil forurensing av tungmetaller ikke finne sted.
	Grunnforhold / geoteknikk	x				
5b	Grønnstruktur	x			x	
	Konflikt eks. hyttebebyggelse	x		x	x	Ved at båtene flyttes lengre ut vil indre del av kilen bli mindre påvirket av båtaktiviteter mens hytte lengre ute (Labbelund), vil kunne få en del større ulemper som følge av tiltaket ved at de får anlegg og aktivitet nærmere seg enn i dag.
9	Kulturminner	x			x	
11	Kommunal økonomi, teknisk- og sosial infrastruktur	x			x	
4	Landbruk - jordbruk - jordvern	x			x	
10	Landskapsestetikk	x			x	Båtene vil kunne anlegges ryddig på et sted og ikke lenger beslaglegge en lang strandlinje og et uforholdsmessig stort sjøområde fordi båtene ligger med landfeste og feste i blåse med moring i sjø.
	Landbruk - skogbruk	x			x	
2	Miljø- og klimabevisshet	x			x	
8	Strandsonevern	x			x	Mer effektiv arealbruk. Færre tauver, moringer og dobber.
	Teknisk infrastruktur	x			x	
3	Trafikk	x			x	Evt. flere båtplasser vil kunne øke båttrafikken noe. Allmenn båttrafikk vil ellers naturlig kunne øke en del etter hvert som flere vil bruke området.
	Veiløsning	x			x	

2 Klima- og klimabevisshet i arealplanleggingen

Gnr. 168/1 ligger ca. 1 km ifra Homborsund sentrum.

3 Trafikkforhold / trafiksikkerhet

Båtene må settes ut- og tas på land annet sted.
Det er ikke biladkomst ned til strandområdet og båtplassene.

4 Jordvern

Berøres ikke.

5 Biodiversitet/biologisk mangfold/grønnstruktur

Mer effektiv arealbruk vil kunne frigjøre arealer og bedre bruken til andre formål.

Biomangfold:

Ingen endring ved opprettholdelse av dagens båtplasser (i underkant av 20 stk). Tiltaket vil neppe heller ikke gi noen målbar forskjell for livet i sjøen om antall båtplasser økes noe all den tid berørt sjøareal fysisk sett ikke blir større. Og at areal for begroing, skygge og skjul i sjøen blir større som er positivt. Mange fisk trives derfor nær fysiske installasjoner i sjø og søker dit.

Område for ålegrasseng i sjø berøres ikke. Heller ikke de spesielle naturtyper på land som vist i figur 3. Se ellers under kap. 5 i tabell 1.

Grønnstruktur:

Se under kap. 6 for friluftsliv.

6 Friluftsliv

Forholdene for opphold på land og i aktiviteter i sjø blir bedre som følge av landareal frigjøres og fortøyning av båter med tilhørende aktiviteter flyttes lengre ut i Hovekilen. Indre del av Hovekilen vil kunne få redusert trafikk og ved det også gi økt sikkerhet for de som oppholder seg i vannet. Tiltaket vil ikke være i konflikt med en eventuell framtidig kyststi eller bruken av denne

7 Barn og unge

Se under friluftsliv.

8 Strandsone

Se under friluftsliv.

9 Kulturminner

Ingen konflikt.

10 Landskapsestetikk

Tiltaket vil kunne flytte spredtliggende båter og fjerne enkelte konstruksjoner noe som vil åpne opp den indre delen av Hovekilen. Det vil her gi et mer rolig landskapsbilde. Det at båtene samles i et flyteanlegg lengre ute i Hovekilen, vil imidlertid gi et nytt uttrykk, men neppe veldig dominerende da det skal tilrettelegges for mindre båter. Tiltaket forventes imidlertid totalt sett i forhold til landskapsbildet å avgrense- og skape et mer ordnet uttrykk enn i dag.

11 Kommunal økonomi, teknisk-, og sosial infrastruktur

Tiltaket er privat og påvirker ikke kommunaltekniske- eller sosiale forhold. Heller ikke offentlig økonomi med mindre det i anlegget også ønskes tilrettelagte båtplasser for allmennheten. (Noe som for øvrig kunne bidra til å redusere båttrafikken enda mer i indre del av kilen).

12 Beredskap og sikkerhet (Risiko- og sårbarhetsanalyse)

Tiltaket vil skape mer ryddige forhold, gi en bedre avgrensing og arealbruk –noe som vil være i samsvar med utlagt formål i kommuneplanen.

Generelt:

Et fortøyningsanlegg vil evt. bli etablert for mindre båter med båtplassbredde på inntil 3 meter. Tiltaket vil gjøre at båttrafikken innenfor båthuset vil bli sterkt begrenset. Det vil frigjøre et større strandsoneareal, skape mer ryddige forhold samt gi en bedre- og mer avklart arealbruk for området.

Grimstad kommune har også som mål at alle som ønsker båtplass skal ha mulighet til det, gjerne i fellesanlegg. Et fortøyningsanlegg gjør i så måte også det praktiske båtholdet og båtbruken, enklere for båteier.

En nabo vil komme dårligere ut ved etablering av et fortøyningsanlegg da båtplassene vil bli flyttet lengre ut og komme nærmere på fritidseiendommen. Men totalt sett så er det det ikke vesentlige ulemper knyttet til tiltaket.

Fortøyningsanlegget bør ellers forberedes for at det kan etableres 2-3 gjesteplasser for allmenn bruk noe kommunen kan vurdere å gjøre seg bruk av.

Tiltaket kan gi Grimstad kommune positive ringvirkninger i form av lettere tilgang til sjø og friluftsområder for flere med tilhørende muligheter for bading, padling, soling etc. Vi ser ellers at mange småbåtanlegg blir populære for utøvelse av friluftsliv -også for mange som ikke er direkte deltakere i anlegget.

Kompenserende tiltak:

Dersom det skulle være forhold som gjør det vanskelig for myndighetene å slutte seg til forslaget så ber vi om at vi *tidligst mulig* blir gjort kjent med dette. Slik at vi kan bistå i å se grundigere på forslaget og kanskje også forslå *kompenserende tiltak* som veier opp mot negative forhold slik at forslaget likevel kan bli gjennomførbart.

Vi håper at forslaget gis god oppmerksomhet, og vi ønsker å være lydhøre for synspunkter. Vi vil videre være åpne for forslag og dialog til bruken av området.

For å vurdere områdets egnethet så anbefaler vi ellers en befaring sammen med oss tidlig i planfasen, og dersom kommunen har behov for nærmere informasjon ber vi om at det tas kontakt.

Vi ber videre om å bli underrettet om sakens gang samt om å bli underrettet med kopi av all korrespondanse som vedrører området / saken.

Med vennlig hilsen
Hans Petter Gilje

Vedlegg:

- Kart i målestokk 1:5000 med inntegnet fortøyningsanlegg med manøvreringsareal og forslag til byggegrenser på land og i sjø.